

P7_TA-PROV(2010)0035

Situationen i Ukraina

Europaparlamentets resolution av den 25 februari 2010 om situationen i Ukraina

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Ukraina,
- med beaktande av den gemensamma förklaringen om det östliga partnerskapet som avgavs i Prag den 7 maj 2009,
- med beaktande av uttalandet och rekommendationerna från sammanträdet den 26-27 oktober 2009 som hölls av kommittén för parlamentariskt samarbete mellan EU och Ukraina,
- med beaktande av att Ukraina är medlem av Världshandelsorganisationen sedan mars 2008,
- med beaktande av Ukrainas anslutning till fördraget om energigemenskapen, vilket godkändes av energigemenskapens ministerråd i Zagreb i december 2009,
- med beaktande av partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Ukraina, som trädde i kraft den 1 mars 1998, och de pågående förhandlingarna om ett associeringsavtal avsett att ersätta partnerskaps- och samarbetsavtalet,
- med beaktande av associeringsagendan EU–Ukraina som antogs vid samarbetsrådet EU-Ukraina i juni 2009 och ersätter handlingsplanen EU–Ukraina,
- med beaktande av överenskommelsen mellan Europeiska gemenskapen och Ukraina om viseringslättnader som undertecknades den 18 juni 2007 och trädde i kraft den 1 januari 2008 och den dialog om visering som EU och Ukraina inledde i oktober 2008,
- med beaktande av samförståndsavtalet för att skapa en dialog om regionalpolitik och utveckling av det regionala samarbetet mellan Ukrainas ministerium för regional utveckling och anläggningsarbeten och Europeiska kommissionen, undertecknat den 22 juli 2009,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1638/2006 av den 24 oktober 2006 i vilken allmänna bestämmelser fastställs för upprättandet av ett europeiskt granskaps- och partnerskapsinstrument (ENPI)¹,
- med beaktande av den avsiktsförklaring om samarbete på energiområdet som undertecknades mellan Europeiska unionen och Ukraina den 1 december 2005,

---

¹ EUT L 310, 9.11.2006, s. 1.

- med beaktande av den gemensamma förklaringen som godkändes av den gemensamma internationella investeringskonferensen mellan EU och Ukraina om modernisering av överföringsnätet för gas den 23 mars 2009,
- med beaktande av avtalet mellan Naftogaz och Gazprom federationen om transitavgifter för oljeleveranser under 2010, ingånget i december 2009,
- med beaktande av resultaten av det ukrainska presidentvalet vars första omgång hölls den 17 januari och andra omgång den 7 februari 2010,
- med beaktande av uttalandet från OSSE/ODHIR:s valobservatörsgrupp om presidentvalet den 17 januari och den 7 februari 2010, där slutsatsen löd att de flesta internationella krav hade uppfyllts,
- med beaktande av uttalandet den 8 februari 2010 av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik Catherine Ashton om Ukrainas presidentval,
- med beaktande av de ändringar av den ukrainska vallagen som landets parlament godkände i sista minuten den 3 februari 2010, innan den andra omgången av presidentvalet ägde rum,
- med beaktande av det nationella vägledande programmet för Ukraina 2011–2013,
- med beaktande av resultaten av de senaste toppmötena EU–Ukraina, bland annat av att Ukraina vid toppmötet EU–Ukraina i Paris 2008 erkändes som ett europeiskt land som delar en gemensam historia och gemensamma värderingar med Europeiska unionens länder, samt slutsatserna från toppmötet EU–Ukraina i Kiev den 4 december 2009,
- med beaktande av artikel 110.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Ukraina är en strategiskt viktig granne för EU och intar, tack vare sin storlek, sina naturtillgångar, sin befolkning och sitt geografiska läge en framträdande position i Europa och är en avgörande regional aktör.
  - B. Ukraina är en europeisk stat, som enligt artikel 49 i EU-fördraget har rätt att ansöka om medlemskap i EU, precis som vilken europeisk stat som helst som håller fast vid principerna om frihet, demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt rättsstatsprincipen.
  - C. I slutsatserna från valuppdraget som OSSE/ODHIR genomförde beskrivs valet som ett val som i stort uppfyllde internationella normer och krav.
  - D. Förrättandet av presidentvalet den 17 januari och 7 februari 2010 avlöpte smidigt med tanke på respekten för civila och politiska rättigheter, inbegripet förenings-, församlings- och åsiktsfrihet, vilket visar att Ukraina är kapabelt att genomföra fria och rättvisa val.

- E. Trots att icke-statliga organisationer officiellt inte tilläts bevaka valet så innebar närvaron av inhemska och internationella observatörer ändå en markant förbättrad transparens under valprocessen och själva valdagarna.
- F. Efter ett klagomål från premiärminister Tymosjenko beslutade Ukrainas högsta förvaltningsdomstol den 17 februari 2010 att hålla inne med den centrala valkommissionens beslut om att fastställa resultatet av presidentvalet och erkänna Viktor Janukovitj som Ukrainas president. Den 20 februari drog premiärministern dock tillbaka sitt klagomål och hävdade att domstolen inte ville ge henne rätt.
- G. Kampanjklimatet under andra omgången påverkades negativt av ömsesidiga anklagelser om bedrägeri samt ändringar av vallagen i sista minuten.
- H. Man bör hålla i minnet att Ukraina är ett land som upplevt sovjetisk dominans och sedan kommit långt på vägen för att lägga detta negativa arv bakom sig.
- I. Ett av Europaparlamentets viktigaste utrikespolitiska mål är att utveckla och främja den europeiska grannskapspolitiken som syftar till att stärka de politiska, ekonomiska och kulturella relationerna mellan de berörda länderna och EU och dess medlemsstater.
- J. Det östliga partnerskapet håller på att ta form och Europaparlamentet förväntar sig att de nya ukrainska myndigheterna ska arbeta för att uppfylla dess målsättningar. Det östliga partnerskapet kommer bara att nå framgång och bidra till en fredlig utveckling, stabilitet och välbefinnande i EU:s östra grannländer, inklusive Ukraina, om det bygger på konkreta och trovärdiga projekt och ges tillräckliga resurser.
- K. EU stöder ett stabilt och demokratiskt Ukraina som respekterar principerna för den sociala marknadsekonomin, rättsstaten, de mänskliga rättigheterna och skyddet av minoriteter och som garanterar grundläggande rättigheter, varför den inhemska politiska stabiliteten i Ukraina och landets fokusering på inhemska reformer är en förutsättning för en vidareutveckling av förbindelserna mellan EU och Ukraina.
- L. Det är beklagligt att mer än fem år gått förlorade sedan den orangevärgade revolutionen i Ukraina med tanke på behovet av att landet i grunden skulle ta itu med sitt stora konstitutionella och institutionella underskott och, inte minst, finna en lösning på behörighetstvisten mellan presidenten och premiärministern som lett till att viktiga reformprojekt inom den offentliga, ekonomiska och sociala sektorn antingen har försenats, genomförts på ett inkonsekvent sätt eller överhuvudtaget inte slutförts.
- M. Oavsett resultatet av presidentvalet måste Ukraina nu inleda genomförandet av konstitutionella reformer för att upprätta ett hållbart och effektivt system för rättvis maktfördelning mellan presidenten, regeringen och parlamentet.
- N. Förbindelserna mellan EU och Ukraina har gjort avsevärda framsteg under de senaste åren, både i allmänhet och framför allt på utrikes- och säkerhetspolitikens område samt inom handelsfrågor och ekonomiska och finansiella frågor. Tillräckliga framsteg har dock inte gjorts på områdena för energi och miljö.
- O. Ukrainas inträde i Världshandelsorganisationen är ett viktigt steg i landets beredvillighet att acceptera internationella och europeiska ekonomiska standarder och stärkta

handelskontakter med EU, och det snabbar upp förhandlingarna om inrättandet av ett djupgående och brett frihandelsområde som en integrerad del av associationsavtalet.

- P. Ukrainas inträde i energigemenskapen är av stor betydelse för alla parter.
- Q. Associationsavtalet mellan EU och Ukraina måste tjäna som ett verktyg i reformprocessen och ge civilsamhället en starkare roll.
1. Europaparlamentet välkomnar det faktum att rapporten från den internationella delegationen med valobservatörer om presidentvalet i Ukraina konstaterar att det skett betydliga framsteg jämfört med tidigare val och att detta val uppfyllde de flesta OSSE- och EU-standarder om fria och rättvisa val.
  2. Europaparlamentet välkomnar uttalandet från OSSE/ODHIR:s valobservatörsgrupp om respekten för medborgerliga och politiska rättigheter, däribland mötes-, förenings- och yttrandefriheten, i ett pluralistiskt mediasamhälle.
  3. Europaparlamentet välkomnar det höga valdeltagandet, som visar hur angelägna Ukrainas medborgare är om att få vara med och bestämma om landets framtid och det faktum att kandidaterna representerade flera olika politiska ståndpunkter vilket gav väljarna äkta valmöjligheter.
  4. Europaparlamentet beklagar att vallagarna fortfarande är ett diskussionsämne och påpekar att nuvarande vallag, ändrad i augusti 2009, betraktas av OSSE/ODHIR som ett steg tillbaka jämfört med tidigare lagstiftning, och att den leder till en oklar och ofärdig rättslig ram. Det beklagar att det ukrainska parlamentet antagit de ytterst kontroversiella förslagen om ändring av presidentvallagen som Regionpartiet lade fram bara några få dagar före den andra omgången och uppmanar därför de ukrainska myndigheterna att göra en översyn av och komplettera landets vallag. Parlamentet yrkar på större insyn i finansieringen av kandidaterna och de politiska partierna och efterlyser större insyn i finansieringen av kampanjerna under valrörelsen.
  5. Samtidigt som Europaparlamentet erkänner att Ukraina har ratificerat Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och Europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk, uppmanar parlamentet de ukrainska myndigheterna att göra större insatser för att nå minoritetsgrupper i Ukraina genom att ytterligare integrera dessa grupper i den politiska utvecklingen av landet och genom att på adekvat sätt främja rättigheten till utbildning på minoritetsspråk.
  6. Europaparlamentet erkänner det faktum att Ukraina, som ett europeiskt land, delar historia och värderingar med länderna i Europeiska unionen, och erkänner också Ukrainas europeiska ambitioner.
  7. Europaparlamentet förväntar sig att politikerna och myndigheterna i Ukraina erkänner behovet av att arbeta för politisk och ekonomisk stabilitet, särskilt genom arbete för konstitutionella reformer, konsolidering av rättsstaten, inrättandet av en social marknadsekonomi samt återupplivar sina ansträngningar för att bekämpa korrruptionen och förbättrar företags- och investeringsklimatet.

8. Europaparlamentet betonar vikten av att stärka samarbetet mellan Ukraina och EU på energiområdet och efterlyser flera avtal mellan EU och Ukraina i syfte att trygga energiförsörjningen för båda sidor, däribland ett pålitligt energiöverföringssystem för olja och gas.
9. Europaparlamentet uppmanar Ukraina att fullt ut genomföra och ratificera sin anslutning till energigemenskapsfördraget och den europeiska energistadgan och snabbt anta en ny gaslag som följer EU:s direktiv 2003/55/EG.
10. Trots att framsteg gjorts bör det gällande avtalet om förenklade viseringsförfaranden granskas på nytt, med långsiktiga mål i åtanke, och Europaparlamentet uppmanar rådet att ge kommissionen befogenhet att se över avtalet tillsammans med de ukrainska myndigheterna i syfte att ta fram en färdplan mot ett viseringsfritt resande för Ukraina som inbegriper målet att under tiden slopa de nuvarande viseringsavgifterna.
11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att arbeta med medlemsstaterna och Ukraina för att ta fram särskilda åtgärder i samband med Europamästerskapen i fotboll 2012, för att göra resandet lättare för biljetthinnehavare.
12. Europaparlamentet välkomnar Ukrainas aktiva stöd för det östliga partnerskapet och den parlamentariska församlingen Euronest samt dess engagemang för att samordna sina ansträngningar för ökad demokrati och respekt för rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, och också dess engagemang för marknadsekonomi, hållbar utveckling och goda styrelseformer.
13. Europaparlamentet stöder de åtgärder som angetts i det östliga partnerskapet, bland annat dess nyckelinitiativ om integrerad gränsförvaltning, energi och omfattande uppbyggnad av institutioner.
14. Europaparlamentet förväntar sig att Ukraina än en gång bekräftar sin beslutsamhet att fortsätta på vägen mot en europeisk integration och mot ett kraftfullt samarbete med EU i grannområdet, inom ramen för det östliga partnerskapet och politiken för synergi i Svartahavsområdet.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att på nytt bekräfta EU:s vilja att hjälpa Ukraina att gå vidare i den riktningen genom att dra nytta av de verktyg som föreslagits av det östliga partnerskapet och associeringsagendan EU–Ukraina. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att nära anpassa det nationella vägledande programmet 2011–2013 med associeringsagendan.
16. Europaparlamentet framhåller att ett djupgående och omfattande frihandelsavtal bör säkra Ukrainas gradvisa integrering på EU:s inre marknad, inbegripet utvidgningen av de fyra till landet.
17. Europaparlamentet välkomnar avsikten att inrätta en representation för Europeiska investeringsbanken (EIB) i Kiev och betonar vikten av att EIB:s engagemang i Ukraina utvidgas ännu mera i framtiden.
18. Europaparlamentet betonar vikten av att stärka samarbetet inom ramarna för utbytesverksamhet för ungdomar och studerande samt utveckla stipendieprogram som

kommer att ge ukrainarna möjlighet att bekanta sig med Europeiska unionen och dess medlemsstater.

19. Europaparlamentet uppmanar alla grannländer till odelad respekt för den ukrainska statens demokratiska system och ber dem ta avstånd från alla påtryckningar och ingripanden avsedda att kullkasta Ukrainas demokratiska viljeyttringar och beslut i fråga om landets politiska, sociala och ekonomiska utveckling.
20. Europaparlamentet beklagar djupt Ukrainas avgående president Viktor Yushenkos beslut att postumt förläna titeln "Ukrainas nationalhjärte" till Stepan Bandera som var en av ledarna för OUN, de ukrainska nationalisternas organisation, och samarbetade med Nazityskland. Parlamentet hoppas i det här sammanhanget att den nya ukrainska ledningen kommer att ta sådana beslut till ny prövning och hålla fast vid sitt åtagande om att vara de europeiska värderingarna trogen.
21. Europaparlamentet ber kommissionen att tillhandahålla det tekniska bistånd som behövs för att radikalt förbättra energieffektiviteten i Ukrainas elnät samt att intensifiera samarbetet om reformen av gassektorn. Parlamentet efterlyser ett konsekvent europeiskt stöd till en ukrainsk strategi för att minska gasförbrukningen och öka energieffektiviteten, eftersom detta är det bästa sättet att minska utgifterna för gas och beroendet av importerad energi.
22. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaterna, Ukrainas regering och parlament samt Europarådets, OSSE:s och Natos parlamentariska församlingar.